22 ԻՆՃԻ ՍԷՆԷ
—
1298
ճէմզ. էվ. 21
—
40 ՓԱՐԱ

Մանզումէի Էֆքեար

ՄԻՒՆԱՏԻԻ ԻՐՃԻԵԱՍ

22 ԻՆՃԻ ՍԷՆԷ
—
1297
ՆԻՍԱՆ 8
—
40 ՓԱՐԱ

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

—

ԱՃԱՆՍ ՀԱՎԱՍ

Աթինա, 18 ապրիլ

Աթինա պէլէտիեէ մէճլիսի իլէ, սայիր շէհիրլէրին մէ էհալիսի Իունանիեէ մէճլիսլէրի վէ հէյէթլէրի իթթիհատիեէյի միլլիէ, տիւնքի կիւն Շան տը Մարս մէյտանընտա պիր ճէմիյյէթ ագտիյլէ, Պէրլին գօնֆէրանսը գարարընըն թէմամիլէ իճրասընա գարար վէրմիշլէր տիր։

Մուվագգաթէն խըտմէթի ասքէրիեէտէն աֆվ օլունան քիմէսնէլէրին սիլահ ալթընա ալընմասընա տայիր օլան գարարնամէ պու կիւն նէշր օլունմուշ տուր։

Լօնտրա, 19 ապրիլ

Գանտահարտան կէլէն պիր թէլէկրաֆնամէյէ նէզարէն, մահէյլի մէզքիւրուն Ինկիլիզ ասքէրի թարաֆընտան թախլիեէսի, շէհրի հալին 22 սինտէ խիթամ պուլաճագտըր։

Տէյլի Նիուզ ղազէթասընըն Բէթրէսպուրկտան ալտըղը թէլէկրաֆնամէ տիր։

Մէճլիսի վիւքէլա, Բէթրէսպուրկ շէհրի էմիրի մահէթինտէ պուլունաճագ մէպուսան էնճիւմէնինին ճէմինէ, էքսէրիյէթ իւզրէ գարար վէրմիշ իսէտէ, պու խուսուսա պիր գարարնամէ դայէմ ալընմասը, Ցար թարաֆընտան բրէնս Լօրիս Մէլիգօֆա էմր օլունմուշ տուր։

Բարիզ, 19 ապրիլ

Ագչէլէր հազգընտաքի գօնֆէրանսա պու կիւն քիւշատ օլունաճագտըր։ Օն պէշ հիւքիւմէթ թարաֆընտան պու գօնֆէրանսա մուրախխաս պուլունմուշ տուր։

Աթինա, 19 ապրիլ

Թէնտի մէմուրիեէթինին իճրասը հազգընտա իղտահաթ վիրմէք իչին, Տէրսաատէթ Իունան սէֆիրի Մ. Գունտուրիօթի Աթինատա չաղրըլմըշ տըր։

Հալէտ էբիր հուտուտու իւզէրինտէ ասքէր թէհաշշիտա խուսուսի Տարգի Իունանիսթանըն էրքեանը հարպը Իայքինէ միւթէվէճճիհէն հարէքէթ իթմիշ տիր, վէ օրատան տախի Լամիանա կիտէճէք տիր։

Պու աղշամ, սաաթ 6տա, սիֆէրայի սիւէյլի մուազզամա, հիւքիւմէթի մաթպուալարընտան ալմըշ օլտուղլարը թալիմաթը ճէտիտէ իւզէրինէ իւմիշարէ իթմէք իչին, Ինկիլթէրրա սէֆարէթխանէսինտէ թօփլանմըշլար տըր։

Թէէմին իսոլտուկլինէ կէօրէ, պու իճթիմաէ սիւֆէրա, էհնի վէ միւշթէրէք պիր նօթա գալէմէ ալըպ իմզալամըշլար տըր։ Ըխվանէթ կէօրէ, մէզքիւր նօթանըն, ապրիլ 7 թարիխլի միւշթէրէք նօթանըն Իունան հիւքիւմէթինէ վիրմիշ օլտուղու ճէվաբնամէսինտէ պուլունան իֆատաթը ինթիխաբքեարանէտէն պահս իլէ, Իունան հիւքիւմէթի, պիրա ինթիխաբ վէ պիրա իթիրազ գաթիէն պէտանը Իէյ իսլէմէսի խուսուսընտա տավէթ օլունմուշ տուր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

—

Տիւնքի կիւն Մայր եկեղեցիտէ Թագտիս գըլընան Ս. Պատարագ միւնասէպէթիյլէ իճրա խօրլէն րուհանի զիյնէթին թաֆսիլաթընը, պու կիւն պիլտիրէճէկիմիզի պիլտիրմիշ, վէ մէմալիքթէ նազարէն, Ալմանիա, Ֆրանսա, վէ Իթալիա սէֆիրլէրի իչին տախի, չու զիյնէթտէ հազըր պուլունմուշլար տըր տէմիշ իտիք. Հալ պու քի, սօնրատան թահգիգ իթտիկիմիզէ կէօրէ, միւշարիլէյհիմ սիւֆէրա հազարաթընըն հազըր պուլունմալարընըն եանըլըշ օլմաը անլաշըլմըշ օլուպ, վէ աոըլ հազըրտաթի հալ իսէ, պու կիւնքի Հայրէնիքտէ կէօրիւլմիւշ օլտուղունտան, այնէն սուրէթինի աէրճ ու պէեան իլէ իքթիֆա իտէրիզ։

ՊԱՏԱՐԱԳ

—

Ամէն. Ս. Պատրիարք Հայրը երէկ հանդիսաւոր Ս. պատարագ մատոյց ի Մայր եկեղեցին Ռուսաց փախճանեալ կայսեր՝ Աղեքսանդր Բ. ի հոգւոյն համար։

Պատարագի արարողութիւնը ժամը ճիշտ 2½ին սկսաւ և երեքին քառորդ մնացած Հրաւիրեալք եկեղեցիէն ներս մտան. իրենց առաջն ունենալով երեք գաղղիագէտ երիտասարդներ որոնք պատուարժան հիւրերը տաճարին դուռը դիմաւորելով, եկեղեցւոյ մէջ տեղէն մինչեւ դասն առաջնորդեցին ուր յատուկ տեղ պատրաստուած էր իրենց համար։

Հրաւիրեալք էին Ռուսիոյ դեսպան Վսեմ. Պ. Նովիքօֆ, դեսպանուհին և մօրաքոյրը՝ Տօլիօրուքի իշխանուհին և դեսպանատան մարդիկ. Գերմանիոյ գործակատար Բատօլէնպէրկ կոմսը և դեսպանատան մարդիկ. Սերվիոյ դեսպան Պ. Կրրաւից, դեսպանուհին և դեսպանատան մարդիկ. Ռումանիոյ դեսպան Պ. Պրացիանօ և իւր պարագաները. Պուլղարիոյ գործակատար Պ. Պալապանօֆ և իւր պարագաները. Հելլենական դեսպանատան գործակատարը և այլք, ամէնքն իրենց համազգեստով և դեսպանատանց վերաբերեալ ընտանիքներով։ Դեսպանաց քով կանգնած էին Գեր. Խորէն արքեպ. Լուսինեան և Գեր. Տ. Յովհաննէս քահանայ Մկրեան և պատարագի արարողութիւնը կը թարգմանէին պատուարժան հիւրերուն։

Եկեղեցւոյ մէջ տեղը 50ի չափ երիտասարդներ սև և մայելուշ զգեստներով շրջանակ մը կազմած էին, իրենց թեւերուն վրայ սև և սպիտակ խառն ապարօշներ և սպիտակ ձեռնոցներ կրելով։ Եկեղեցւոյ ձախակողմեան դասին ետև կանգնած էին ազգային պատուաւոր ընտանիքներ սևեր հագած, աջակողմեան դասին ետև մայրաքաղաքիս ռուսահպատակ ազգայինք և պատուաւոր անձինք. առանց մէջ տեղը կանգնած էին 40ի չափ երգեցիկ դպիրք մեծ և փոքր, ընդ առաջնորդութեամբ ազգային երաժշտապետ Թաշճեան Ն. էֆէնտիի։ Իսկ անկէ վար ժողովուրդը խռնած էր, իբր 2000. եկեղեցւոյ դուռը և գաւիթը գտնուած ժողովուրդն ալ ի միասին հաշուելով 5000ի կը հասնէր թիւը. պատկառելի թիւ մը որոյ նմանը խիստ քիչ անգամ տեսնուած էր։

Պատարագի արարողութիւնը խիստ սկսաւ և սրտաշարժ եղաւ. Ս. Պատրիարք Հայրը իւր չուրջն ունէր չորս եպիսկոպոսունք զգեստաւորեալ, որք էին Գեր. Տ. Սիմոն Արքեպիսկոպոս, Գեր. Տ. Մատթէոս Ս. եպիսկոպոս Իզմիրլեան, Գեր. Պետրոս Ս. եպիսկոպոս Սեբաստիոյ և Գեր. Արիստակէս եպիսկոպոս Դերձակեան։ Առանցմէ զատ սեղանին վրայ կը գտնուէին նաև երեք վարդապետ վեղարաւ և շուրջառու. երկու վարդապետ և մէկ քահանայ ալ բուրվառաւ կը խնկարկէին։

Ցետ պատարագի Հոգեհանգստեան աղօթք կատարուելով և «Զքեզ գովաբանեմք» աղօթքը կարդացուելով, Ս. Պատրիարք Հայրը բարեմաղթութիւն մ'ըրաւ փառս հոգւոյ հանգուցեալ կայսերն Ռուսաց և լիաշուրթն բերանով օրհնեց Ռուսաց Նորընտիր կայսրը, Օսմանեան Օգոստափառ Ինքնակալը, դեսպանները, ժողովուրդը և ամբողջ Հայոց Ազգը։

Ցետ այնորիկ դեսպանք մի և նոյն հանդիսիւ և շքեղութեամբ որով եկեղեցի մտած էին, Ազգ. Պատրիարքարան տարուելով, ընդ առաջնորդութեամբ Գեր. Խորէն արքազանի և Տ. Մկրեանի, շրջապատեալ շրջանակ կազմող 50 երիտասարդներէ և ստիկաններէ, ընդունելութեան սենեակը մտան, ուր քիչ մը վերջը Ս. Պատրիարք Հայրը և եպիսկոպոսունք գալով, դեսպանները յառին ընդունեցան և մի առ մի Նորին սրբազնութեան աջն համբուրեցին. Անմիջապէս վերջը անուշ, սուրճ և թէյ հրամցուելով, քաղաքավարական խօսակցութիւնք տեղի ունեցան։ Դեսպանք և ի մասնաւորի Ռուսիոյ դեսպանն և իւր տիկինը այսպիսի չքեղ և արժանաւոր ընդունելութենէ մը զգածեալ ջերմ գոհունակութիւն և շնորհակալութիւն յայտնեցին Ս. Պատրիարք Հօր և յայտարարեցին նոյնը հեռագրաւ ծանուցանել ի Ռուսաստան։ Պատուարժան հիւրերը երեք քառորդ ժամ Պատրիարքարանի մէջ մնալէ ետքը գոհ և զուարթ մեկնեցան ժամը ճիշդ 5ին. Ժողովուրդը որ մեծ բազմութեամբ Պատրիարքարանի փողոցը խռնած էր, Ռուսիոյ դեսպանին և Գերմանիոյ գործակատարին մեկնելու պահուն խնդալից ծափահարեց։

Այսպէս վերջացաւ սոյն կրօնական հանդէսը որ իւր պարզութեամբն աւելի փառք եղաւ, և ուրախ եմք ըսելու որ ամենայն կանոնաւորութեամբ և պատուաւոր կերպով կատարուեցաւ շնորհիւ իմաստուն կարգադրութեանց։

* *

Մա մէմնունիյյէթ իչիթտիկիմիզէ կէօրէ, Սագըզ ճէզիրէսի աֆէթզէտէկեանը իչին, Ամէն. Սրբազան Պատրիարք Հայր հազրէթլէրի թարաֆընտան, իւչ պիւզ աաէտ իրա իեանէ իհտա օլունմուշ, վէ ամօրըզ քի միլլէթիմիզէն, չօզլար տախի, օլ պապտէ քէնտի համիյյէթ ու սախավէթլէրինի իպրազա միւսարաաթ իտէճէքլէր տիր։

ՄԻԹԷՆԷՎՎԻՅԷ

—

Իունան սէֆէթինին, Պապը Ալինին թէքլիֆաթընը խիթիզամէն մուագգաթ սէֆէլէթլէրին իթտիփարի թէքլիֆաթը գապուլ իյլէտիկինի միւշիր օլարագ, Պապը Ալիեէ, սիւֆէրա թարաֆընտան վէրիլէճէք պէքլէնիլմէքտէ օլան նօթա տիւնքի կիւն իթա օլունմուշ տուր։

Պու նօթա միւթթահիտա իւլ մէալ օլարագ, սէֆիրլէր թարաֆընտան այրը այրը ուսուլը խարիճիէ նազըրը պաշա հազրէթլէրինէ կէօթիւրիւլմիւշ տիւր։

Իշպու նօթա, տիւն աղշամ մէճլիսի վիւքէլատա մէվգիի միւզաքէրէյէ գօնուլմուշ օլմագ կէրէք տիր։

Սէֆիրլէր, շիմտիլիք գատար Պապը Ալի իլէ Իունան հիւքիւմէթի պէյնինտէ ագտըլմագ իգթիզա իտէճէք ֆէրաղ ու գապուլ մուգավէլէնամէսինին միւզաքէրաթընը խաթմագա տըլըր։

Պու միւզաքէրէնին գաէմ ալընմասը իսույի միւշքիլ օլուպ, չիւնքի պազը մասլահաթլարին պէրվէճհի բէյնիս գարարլաշտըրըլմասը իգթիզա կէլէօր։

Իթէճէք տուսուսը Օսմանլընին պիր միգտարը Իունանի հիւքիւմէթինին զիմմէթինէ իհթիդալ իթմէք լազըմ կէլիբ, միգտարի մէզկիւրուն թայինինի միւթէհասսըսլ տիր։

Պէրատ թէրք օլունան արազիտէ սաքին էհլի Իսլամըն թէէմինի էմվալ վէ ազգալեթը միւգթազի օլուպ, Իունանին իսթիգլալիթը միւթիհ օլան Իունան փազըրի մալիմէթինտէ իսթիրալէ միւշարէքէթ իտէնլէրին ազատըղը, ճանիպի հիւքիւմէթտէն միւսաատէ, վէ էհլի Իսլամա սաթըլմըշ վէ ամալը ագարաթ վարիլլէրի էօթէէտէն պէրտա տամա իթմէքտէ պուլունմուշ օլարագ, պու խուսուսատան տօլայը շիմտի էհլի Իսլամա պիր կէօնա զարար ու զիյան իրիշմէմէսի իչին գանուան իսթիհարզինէ վազըթա իսթիհսան պէնտինի տիր։ (Վ.-քէբ)

— Տէրսաատէթ Իունան սէֆիրի Մ. Գունտուրիօթի, հիւքիւմէթի մէթպուասը թարաֆընտան տավէթ իտիլտիկի ճիհէթիլէ, պու կիւն շէհրիմիզտէն հարէքէթ իտէճէք. Միւշարիլէյհ տիւն Պապը Ալիէ ազիմէթլէ բէտմի վէտատը իյֆա իյլէմիշ տիր։

Պիր րիվայէթէ կէօրէ, Մ. Գունտուրիօթինին Աթինատա կիթմէսի պապը մալումունտա իթասը իչին իմիշ։ Տիւէր րիվայէթէ նազարէն, միւշարիլէյհ արթըգ Տէրսաատէթէ ավտէթ իթմէյէճէք տիր։

— Ճան գուրթարան հէյէթինին թանգիմ վէ իտարէ իչին թէշքիլ օլունան գոմիթէ, ճիւմլա իբրէսի կիւնիւ Լիմանը տատընտա իճթիմա իթմիշ տիր։

Թարաֆը հիւքիւմէթի Սէնիյյէտէն մէմուր օլան Մէճտիմէթ պէյ, թալիմաթը նէտէն իպարէթ օլտուղունու եղպահ իտէրէք, հէյէթի մէզքիւրէնին խայրը ճիհէթի ֆէննիեէսինէ միւզաքէրէյէ մէյտան օլունտուղունու պէեան իթմիշ, վէ միհէր պիր գօմիթէ, թափսիլ մէմիլէքէթին մուայէնէ վէ թէտգիգ իթմէտիքճէ, պէօյլէ պիր միւզաքէրէյէ կիրիշմէյէճէկինի տէրմիեան խուսուսէ, ահվալը հազըրէյէ մէյտա միւեահիտլի գօմիսիօնուն ադաբ իճթիմա իթմէյինէ լիւզում կէօրիւլմիւշ օլտուղունտան, պու գօմիսիօն նարքի բէնչշէնպիհէ կիւնիւ իճթիմա իտէճէք տիր։

—Սէլանիկ գօլ օրտուսի հիւմայունու գումանտանը Սայիտ պաշա հազրէթլէրի, մահէյլի մէմուրիյէթինէ միւթէվէճճիհէն Տէրսաատէթտէն հարէքէթ իթմիշ տիր։

— Հարպիէ նէզարէթինտէ, նէօպէթ իլէ ասաքիրի շահանէ թապուրլարընտա մաաշ իթա խուսուսէ պաշլանըլտըղը իշիտիլմիշ տիր։

— Նէզարէթի խարիճիէ միւսթէշարը Տատեան Արթին էֆէնտի հազրէթլէրի, խաֆիֆճէ նամիզաճ օլտուղունտան, տիւնքի կիւն մահէյլի մէմուրիյէթլէրինէ կիտէմէմիշլէր տիր։

— Սագըզտան ալընան խապէրլէրէ կէօրէ, զէլզէլէ հալէ տէվամ իտէօր։

— Վան թէֆթիշտարըյընտա թայինին օլունմուշ օլան Իպրահիմ էֆէնտի մահէյլի մէմուրիյէթինէ միւթէվէճճիհէն տիւնքի կիւն Տէրսաատէն հարէքէթ իյլէմիշ տիր։

—Ինկիլթէրրանըն Տէրսաատէթ սէֆիրի Մ. Կօշէնին պաֆրանքա մաշին իպթիտասընտա տօղրու Լօնտրատա աւտէթի գարարլաշմըշ օլտուղունու Գուրիէ տ'Օրիան եազմըշ։

— Ռումանիա գրալը պիրինճի Շարլին էվվէլի վիլայէթինէ թէսատիւֆ իտէն աղըրխիւն 8ինճի չարշէնպէհ կիւնիւ (եանի պու կիւն), Թէնէրրուտ քեայինի Ռում քիլիսէսինտէ թամիրը էֆէնտի թարաֆընտան պիր տուա օգունաճագ իմիշ։

—Սագըզտան կէլէնլէրին րիվայէթինէ կէօրէ, Սագըզ ֆէլաքէթզէտէկեանընա տագըլտըլմագ իւզրէ հէր թարաֆտան էհլի խէյրիյէն իհանաթ նագտիյէ վէ սայիրէնին տագըլտըլմասընտա պաշգա մէրթէպէ հազըր վուգուա կէլմէքտէ, վէ էղճիմէ պաշգա թարաֆլարտան թաղայլէ վէ հիմայէ օլունան քիմսէսիզ չոճուգ միգտարը զիատէ իտէ օլտուղունտան հալտէ, ինթիխաբ վէ զարուրէթի զիեատէ օլուպ, պիլ աքս մամուլ վէճհլէ խանէ կէօրմէքտէ իմիշլէր։

—Սագըզ ֆէլաքէթզէտէկեանը իչին, Կէլիպօլու միւթէսարրըֆը Թահսին պաշա հազրէթլէրինին տախի բէյրէքէթլէ իեանէ ճէմ իտիպ կէօնտէրտիքլէրի, վէ վիլայէթ իմիղէրինէ 150 գատար ամէլէյի տախի մահէյլի մէզքիւրէ սէվգ իյլէմիւքլէրի խապէր ալընմըշ տըր։

—Ղարիպ խասթալարա խանէ օլմագ իւզրէ Պէյօղլու տահտալը խաըրընըն թէրթիպ իթտիքլէրի բիանգօյու խանէ պիլէթլէրինին տիւնքի կիւն Թագսիմտէ քէշիտէսի Ֆրանսըզ խասթախանէսինինէ բիանգօսու չէքիլմիշ տիր։

— Պիրէտ Ֆրանսա ճիւմհուրիյէթինին գօնսօլօս վէքիլի օլուպ, մաախխարէն էտիրնէ գօնսօլօսլուղունա թայինի գըլընան Մ. Լաֆօն, Տէրսաատէթէ կէլմիշ, վէ պիր գաչ կիւնէ գատար մահէյլի մէմուրիյէթինէ ազիմէթ իտէճէքմիշ։

— Իւքի սէնէտէն պէրու շէհրիմիզտէ միւսաֆիր պուլունան միւհէնտիս Մ. Մէնիէնին ալթընճը տայիրէյի պէլէտիեէ հէտիէ իթտիկի քէպիր պիր սաաթ, տայիրէյի պէլէտիեէնին իւզէրինէ տագըլմըշ իմիշ։ Լա Թիւրքի ղազէթասընըն պէեանընա կէօրէ, միւհէնտիսի միւմաիլէյհ եազընտա Էվրօբաեա կիտէճէք տիր։

— Պաղտատ նամ վափօր մաղարկիր 500 սիւարի ասաքիրի շահանէ իլէ պիր խայլի միգտար միւհիմմաթը համիլէն կէօթիւրէճէք օլարագ, վէ Պօրօսա միւթէվէճճիհէն տիւն աղշամ Տէրսաատէթտէն հարէքէթ իթմիշ տիր։

—Էվվէլքի սապահ Պալթամա Մօլլանէտէ, սէրհօշ իքի Տօղմաճըլար պէյնինտէ միւնազաա զուհուր իտէրէք, մաախխարէն պիր պիրինի պըչագլա չաղըրլըմըշ, պիր իքինճի չախսա տախի խանէսինէ իւրիւլմիւշ իսէտէ, գազըր իթմիշ, պիր գաչ եարալըլարընըն պիրի կէրէ միւրթէքիպլէր պիլիմանը յաքալանըլմըշլար տըր։ Տիւկէրի իսէ գաչմըշ վէ միւրթէքիպինին թաահխուտիւ իլէ պիր սէրտը թէֆթիշ օլունմուշ տուր։

—Էվվէլքի կիւն Պալթամա վէ Պէյգօզ թարաֆլարընտա պուլունան պագչէլէր, օրատա էկլէնէն էլ մաքտուլ վէ գիւնաֆէթլէրի, ... ինթիհալէ ..., զէլզէլէլէրտէն միւսամ օլմընտ, ասլը սագըլտըզ գալտըղը, ... իւչ գատին Հայ չօճուգլարը, պիր պիլիանէ գուլուբլէ տախի ..., պիրինին պուգուլմըշ օլտուղու, օրատա պուլունանլար թարաֆընտան իմտատա էր իշիլմիշ տուր։

Հէր քէս էվլատընա տահա զիատէ տիգգաթ իթմէլի, էմիր պագըլըրսա իւզէրլէրինէ լազըմ տըր։

—Էվվէլքի կիւն պիր ասքէրի չըրաղընըն կէօթիւրմէքտէ օլտուղու 100 լիրաեա օսմանիեէնին Գալաթատան կէչէր իքէն եանքէսիճիլէր թարաֆընտան չալընտըղը իշիտիլմիշ տիր։

ԷՏԻՐՆԷ

—

Էտիրնէտէն ալաֆրանկա ապրիլ 11 թարիխլը Գուրիէ տ՚Օրիան ղազէթասընա աթիտէքի մէքթուպ եազըլմըշ տըր :

Տէտէ աղաճ գուրպինտէ վագը Մագրի մուտիրի Գարա Միխայիլ, ապրիլ 7 տէ, չէրգան բէնչչէնպիհ կիւնիւ, կիւնտիւզ վագթը Տէտէ աղաճտան Մագրիեէ կիտէրքէն, քէնտիսի վէ պիր գաչ նէֆէր զապթիյէ նէֆէրտէն միւրէքքէպ օլան մաեէթի հայտուտլար թարաֆընտան տագա աշըրըլմըշ տըր : Մումաիլէյհին պէտէլի ֆախլիսի օլմագ իւզրէ 1,000 լիրա իսթէնիլմէքտէ տիր :

Թէքմիլ վիլաեէթտէ վէ խուսուսիյլէ Էտիրնէտէ էմնիյէթի ումումիյէ բէք պօզուլմուշ տուր : Հիչ պիր կիւն կէչմէեօր քի, խըրսըզլըգլար վէ եախօտ տիկէր ֆէնալըգլար իշլէնիլմէսին, վէ պու տա, մէմլէքէթտէ վէ գարըհճա կիպի սօգագլարըմըզտա գայնամագտա օլան մուհաճիրլէր իչինտէ հիւքիւմ իւտէն զարուրէթի աղիմէ, վէ բօլիս տայիրէսիյլէ խըմատ իտիլմէքտէ տիր : Զիւնքի 50 քիլոմէթրօ մուրապպա սաթհը օլան վէ 70,000 սէքէնէսի պուլունան պիր չէհիր իչին, բօլիս իտարէսինին եալընըզ 80 նէֆէր զապթիյէսի պուլունմագտա տըր : Հիւքիւմէթի ասքէրիյէ նատիրէն գարագօլլար չէգիւրըլ, պունլար իսէ եալընըզ ճատտէլի քէպիրտէ տօլաշմագտա տըրլար :

Պիր թագըմ խարապ ճամիլէր վէ մէտրէսէլէր խըրսըզլարա, վէ թէվազզուհէրինէ մէսքէն օլմագտա օլուպ, համթա պազը մահէլլէլէրտէ հիւրմէթ իտիլմէսի լազըմ կէլէն պու եէրլէրին, Միւսլիւմանլարըն իպատէթի մէնտուպէսինի պատի օլմագ իւզրէ, ըրզըղըզ խանէլէրինէ թահվիլ օլունմասընա ինթիզար իտիլմէքտէ տիր : Էգճիւմլէ Գարաճապալ մահէլլէսինտէ Սուլթան ճամիսի խըրսըզլարըն վէ պիր թագըմ Միւսլիւման օտուն քէսիճիլէրինին մէսքէնի օլմուշ տուր : Մէրգումուն օտասը եարըքըլար աթէշ եագմագ իւզրէ, քէնտի պալթալարըյլա ճամի մէզպուրուն իթթիսալինտէքի օրմանըն աղաճլարընը քէսմիշլէր տիր : Պու վահշիլիք եէրի, ճամիլէրին տամլարընը վէ գուպպէլէրինէ սախի սիրայէթ իթմիշ տիր : Մէզքիւր ճամիլէրին գուրշունլարը, պիլիւքիւ գանձալար վասըթասըյլա չիւնկիւնտէ խըրսըզլար թարաֆընտան սօեուլուպ, չարշըտա գահէթ սուն ֆիաթլէ սաթըլմըշ տըր : Մահէլլի սէքէնէսի Էվգաֆ տայիրէսինէ մուրաճաաթ իթտիքլէրինտէ, տայիրէյի մէզքիւրէ օլ պապտէ իգտամը թէեասիւֆ իյլէմիշ իսէ տէ, գապթիլէ վէ եախօտ սայիր էմնիյէթ մէմուրլարը օլմատըղը իչին, պու ֆէնալըգըն էօնիւնիւ ալամամըշ տըր : Այնի մահէլլէտէ, հէր քէսին թանըտըղը վէ հիւրմէթ իթտիկի տօգթօր Գրիթիսին խանէսինէ էվվէլքի ճումա կիճէսի աշճամը խըրսըզլար կիրէրէք, 150 լիրա գըյմէթինտէ մուճէվհէրաթ թագըմը աշըրըմըշլար տըր :

Էտիրնէտէ Միւսլիւման մահէլլէսինտէ սաքին օլան Էճնէպիլէր պու հալլէրտէն տօլայը տուչարը իգթիրապ օլմուշ օլուպ, թէշէպպիւսաթը ճինայիքէլէրինտէն գօրգմագտա օլտուգլարը խըրսըզլար վէ տիկէր սէրսէրիլէր ալէյհինտէ թէտապիրի մուքէսսիրէ թալէպ իթմէք իւզրէ, գօնսօլօսլարը նէզտինտէ թէշէպպիւսաթտա պուլունմագ նիյէթինտէ տիրլէր :

Հալանըն բուզգեարըը վէ սօղուգ օլմասընտան, խասթախանէլէրիմիզ խասթալըգլա տօլու տուր : Հիւքիւմէթի ասքէրիյէ, մէվճուտ օլան պիւյիւք խասթախանէ եանընտա, վէ Սուլթան Սէլիմ ճամիսի գարշըսընտա պիր չատըր թէեսիս իթմիշ տիր : Մէզքիւր իքի խասթախանէտէ չու էսնատէ 600 տէն զիատէ խասթա վար տըր, եախօտ թէքմիլ մուհաֆըզա ասքէրի 10,000 հիսապ օլունտուղու թագտիրտէ, եիւզտէ ալթըսը խասթա տըր :

Էտիրնէ, 14 ապրիլ

Տէտէ աղաճտա պիր Ինկիլիզ գարթալընըն հայտուտլար թարաֆընտան տագա աշըրըլտըղը հավատիսինի եալանլա չըգարըլտըղընը թարաֆըմըզա պիլտիրտիլ : Պու հավատիս, Ինկիլիզլէրի իսթինզա իթմէք իւզրէ, Տէտէ աղաճը պիր թաճիր թարաֆընտան չայի օլմուշ տուր :

Իմտի մէզքիւր հավատիսէ ապրիլին պիրի օլմագ իւզրէ իհտաս օլունան ալտաղըճը հավատիս նազարըյլա պագըլմալը տըր : Բէք աճէա, լաքին թէէսսիւֆ օլունուր քի, Մագրի մուտիրինին տագա աշըրըլմասը հավատիսի, քեաֆֆէյի թէֆէրրուաթըյլա պիլտիքտէ թաստիգ օլունմուշ տուր : Շէօյլէքի, զիքր օլունան մուտիր, հայտուտլարըն մէթալիպաթընը խօշնուտ իտէմէտիկինտէն, անլէր թարաֆընտան գաթլ ու թէլէֆ իտիլմիշ տիր :

Միրալայ Պլէնթ իքի հաֆթատան պէրու Տէրխասատէթտէ պուլունտուղու ճիհէթլէ, ժանտարմա հէյէթի պաշսըզ գալմըշ տըր : Շուրաեը սախի պիլտիրմէք լազըմ տըր քի, մումաիլէյհին աղիմէթինտէն պէրու խըրսըզլըգլար արթմըշ, վէ էմնիյէթին նօգսանլըղընտան նաշի ումումի ֆէնալըգ հիսս օլունմագտա պուլունմուշ տուր :

ԷՆԳԱՐԷ

—

Իսթանօլ ղազէթասընտա աթիտէքի մէքթուպ կէօրիւլմիւշ տիր :

Էնգարէ, 8 ապրիլ

Բօզօ Եօզ լուղէթի ալէլ ումում մօտա հալինէ կիրմիշ տիր :

Պու մօտանըն կէչիճի օլաճաղընը իւմիտ իտմէքտէյիզ :

Պիզ պուրատա պիլա հիճապ իչ- պու Բօզօ Եօզ թապիրինի հէմ սէօյլէեօրուզ, վէ հէմ իշիտիեօրուզ : Պու թապիրին իստիմալի, մուամէլաթը թիճարիյէնին կիտիշինտէն նէշէթ իթմիշ օլուպ, մուամէլաթը մէզքիւրէ իսէ սօն մէրթէպէյի պուլտուղունտան պէեան իթտիկիմ իւզրէ, հալէա տուրկուն սուրէթտէ տէվամ իյլէմէքտէ տիր : Պինաէնալէյհ չէհրիմիզ թիճարէթինին հալինի թարիֆ իթմէքլիք միւմքիւն օլուր տիր : Նէ՞ եափաճաղըզ, կիւնլիւք մէսարիֆի նէ՞րէտէն պուլաճաղըզ, վէլ հասըլ քիմէ՞ մուրաճաաթ իտէճէյիզ. Խուսուսիյլէ պու ճիհէթ բէք էսէֆ օլունաճագ հալ տիր . չիւնքի քիմսէ, հէր քիմէ օլուր իսէ օլսուն, պիր ճիւզի ագչէ պիլէ իգրազ իթմէքլիկէ էմնիյէթ իթմէեօր : Իմտի պիր ազ եօգարըտա սէօյլէնէն չէյլէր, նէ տէրէճէ զարուրէթի հալ իչինտէ պուլունտուղումուզը իսպաթա քեաֆի տիր : Զէնկին վէ ֆագըր, պիր տէրէճէյէ գատար, չու էսնատէ պիր սըրայա կէլմիշլէր տիր :

Թիճարէթիմիզին պաշլըճա մալը օլան թիֆթիք կիթտիքճէ տիւշմէքտէ տիր . գըթըն ֆիաթը 15 ղրուշա օլտուղու հալտէ, սաթըն ալան եօգ տուր :

Տայիրէյի պէլէտիյէմիզին կիւզէլ պիր թէշապպիւսի թարաֆըմըզա պիլտիրիլտի : Տայիրէյի մէզքիւրէ թարլալարըմըզտան չէքիլէն թօխումլարընը մունտէֆի գըլմագլըղը թէնպիհ իթմիշ օլտուղունտան, չիմտի պու թօխումլարը մուքեաֆաթ իթմէսի թօբլաթտըրմագտա տըր : Շիմտիյէ գատար պունլարըն թօբլանան միգտարը, 10-12,000 օգգա տըր : Ֆագաթ նէ մուքեաֆաթ վիրիլտիկինի պիլմէմ :

Պու հաֆթա Իսթանպօլտան կէլէն թալիմաթը ճէտիտէ սախի, պունլարըն մահվը իչին եօլ կէօսթէրիլմիշ, վէ պունլար ուչմագտան էվվէլ թօբլամալարընը մահվ իթմէքլիք ումումըն վազիֆէսի պուլունտուղու պիլտիրիլիյօր :

Էթին օգգասընը, սայիր սէնէլէր պու վագըթտա 15 ղրուշա ալըրքէն, չիմտի 2 ղրուշա ալըեօրուզ : Պու ուճուզլուգ, թիֆթիքին տիւշմէսինէ մէպնի տիր, չիւնքի քէչիլէր գաթէթ տուն ֆիաթլէ սաթըլմագտա տըրլար :

Բէտիֆ ասաքիրի չէհրին ճիվարընտա պուլունան պիւյիւք գէյլատա թօբլանըրլար :

950 քիշիտէն միւրէքքէպ օլան պիր թապուր բէտիֆ ասքէրի, իքի իքի կիւնէ գատար հարէքէթ իտէճէք տիր : Տիկէր պիր թապուր տախի, 600 քիշիտէն միւրէքքէպ օլտուղու հալտէ, տէօրթ պէշ կիւնտէն աղիմէթ իյլէյէճէք տիր :

Գօմանտան պուրատա կէլտիկինտէն պէրու խասթալանմըշ օլտուղունտան, պիր գաչ կիւն էվվէլ օտասընը պիր թէլէկրաֆնամէ իլէ Տէրխասատէթ չագըրըլմըշ տըր : Մումաիլէյհին եէրինէ մուվագգաթէն միրալայ Րիզա պէյ գումանտան թային իտիլմիշ տըր : Գըր չէհրի միւթէսարըֆը սապըգ Իզզէթ էֆէնտի, պուրատա պուլունմագտա իքէն, Տէրխասատէթ կիթմիշ տիր :

Ազնամը սաթմախա թայինի օլունան մէմուրլար, ալէլ ումում ալթըշ իթմիշլէր տիր : Հիւքիւմէթի մուֆէթթիշինէ հալէա պէքլէմէքտէյիզ :

Ինկիլթէրէյէ վիս գօնսօլօսու Մ. Կալտրալ ազիմէթ իթտի :

Մէրքէզի հայտաղանէտէ ղուհուրա կէլէն թիֆիւս իլլէթինէ օն պէշ քիշի գուրպան կիթտիքտէն սօնրա, իլլէթի մէզքիւրէ մունդէֆի օլմուշ տուր :

ՍԱԳԸԶ

—

Սագըզտաքի զէլզէլէ իւզէրինէ Թարիխճէ պիր աթֆը նազար .

Սագըզտա վուգու պուլան չէտիտ հարէքէթի արզ հէման ախիրէն Ալիամը խարապ իտէն զէլզէլէլէրի միւթէագըպ օլուպ, Թէվարիխին պաշլանկըճընտան պէրու, պահրը Սէֆիտտէ պէօյլէ վուգուաթլարըն զուհուրի էքսիքսիզ տիր : Պու տէհշէթլի զէլզէլէլէրին տալ ու էսպապը պիլինճէ բէք մալիւմ տէյիլ իսէ տէ, հէր հալտէ իքի վուգուաթ միւշահէտէ օլունմագտա տըր. —Եանի պիրի, քիւրրէյի արզըն պազը մահէլլէրինտէ հարէքէթի արզըն չէտիտէն հիսս օլունմասը, վէ տիկէրի, պու սատէմէլէրին արտը արտը քէսիլմէքսիզին տէվամ իթմէսի, Հինտիսթանըն ղարպ թարաֆընտա վէպա իլլէթի հէման տայիմա իճրայի հիւքմ իթտիկի կիպի, զէլզէլէլէր տէ Ատա էեալէթինտէն, ատալար տէնիզինտէն վէ պահրը Սէֆիտտէն այրըլմազլար : Էվրօպատա վուգու պուլան պիր զէլզէլէ, ալէլումում Բէյրութա վուգու պուլան զէլզէլէլէրտէն տահա զիատէ չէտիտ տէյիլ իսէ տէ, պու կիպի սատէմէ վէ հարէքէթի արզլարըն Էվրօպաեա տէհշէթամիզ խասարաթը մուճիպ օլտուղու թարիֆտէն միւսթաղնի տիր : Մէտէնիյէթին մէնպաը օլան Էվրօպանըն տուչար օլտուղու միւթէատտիտ հարէքէթի արզլէրի հէր քէս խաթըրընա կէթիրէպիլիր : Թարիխ քիթապլարը օլմաղտան էվվէլ պիլէ, սու թուղեանլարը վէ զէլզէլէլէրտէն տօլայը տէհշէթէնկիզ եարըգլար ղուհուրա կէլտիկի իշիտիլմիշ տիր : Թէվարիխ պագըլըր իսէ, Թիպէրիուսըն հէնկեամը հիւքիւմէթինտէ Ասիանըն 12 չէհիրլէրի, եանի Սարտիս իլէ էթրաֆընտա պուլունան 11 աթէտ միւնպիթ վէ մահսուլտար չէհիրլէր պիր տագըգատա եըգըլըպ խարապ օլմուշլար տըր :

Պիր գաչ սէնէլէր սօնրա, Իթալիանըն ճիհէթի ճէնուպիյէսինտէ աթէշֆիշան տաղլար զուհուրա կէլմիշ, վէ իշպու օլ վագըթլարտա, անլէրտէն սաքին օլան Պէզիւվ նամ տաղ, աթէշլէր բիւսկիւրէրէք եանար տաղա թէհավվիւլ իթմիշ, վէ հալէա տա եանմագտա պուլունմուշ տուր : 17 նճի ասըրտէ, եանի 1700 սէնէսի էննալէրինտէ, պիր կիճէտէ հէմ ու խարապ օլան Նաբօլի գուրպինտէքի Նուօվօ եանի Եէնի տաղ, քիւրրէյի արզըն վագը օլան տէհշէթամիզ հարէքէթլէրինի վէ պահրը Սէֆիտ սէվահիլինտէ քեային ճէզայիրին տայիմի սուրէթտէ մուխաթարատա պուլունտուղլարընը իսպաթ քեաֆի տիր : Իշթէ պու իքի եէնի վուգուաթ տա, եանի Գազամիչիօլա նամ կիւզէլ վէ քիւչիւք չէհրին եըգըլմասը, վէ Սագըզըն թէքմիլ խարապիյէթը պու գավիլտէն տիրլէր :

Եունան հիւքիւմէթինին Սագըզ աֆէթզէտէկեանը իչին, պու տէրէճէ սիւրաթ վէ ումումիյէթլէ իանէլէր թօպլանթըսը կէօսթէրմէսի թէաճճիւպի մուճիպ օլմամըշ տըր . զիրա հէր նէ գատար Սագըզ, տէվլէթի Ալիյէնին թահթը թէպայիյէթինտէ օլուպ, կէչէն 50 սէնէ զարֆընտա էհալիսինին չօղու Իսլամ օլմուշ իսէ տէ, ճէզիրէյի մէզքիւրէ պիր ճիհէթլէ Եունան խըթթըյլըղընըն պէշիկի սայըլըր : Եունան մուհարրիրլէրինտէն, Մ. Պիքէլլաս թարաֆընտան նէշր իտիլիպ, օլ վագըթ Իսթանպօլտա Եունան մուալլիմլիգլարը պուլունան Մ. Եէնաթիոս մարիֆէթիյլէ Լօնտրատա կէօնտէրիլէն բէք կիւզէլ վէ «Լուքիա Լարաս» նամ քիթապըն Եունանլըլար հագգընտա նէ օեուն օյնամըշ օլտուղու, հալէա Ինկիլիզլէրին խաթըրլարընտա տըր :

Մէզքիւր թէվարիխ քիթապը, Եունանլըլարըն Թիւրքիա իլէ վագը օլան մուհարէպէսինի, վէ Սագըզտաքի Եունանլըլարըն թիճարէթ վէ սանաաթլարընտան, վէլհասըլ Եունանլըլարըն նասըլ եօմիւր կէչիրտիքլէրինի միւքէմմէլ սուրէթտէ նագլ իյլէր : 1822 սէնէսինտէ Թիւրքիա իլէ Եունան պէյնինտէ վուգու պուլան մուհարէպէնին նէթիճէսինի գաթէն Էվրօպա կէօրմիւշ օլտուղունտան, էկէր 1881 տէ տէ Թիւրքիա իլէ Եունան պէյնինտէ պիր մուհարէպէ ղուհուրա կէլիր իսէ, պունուն նէ նէթայիճի վէխիմէյի միւնթիճ օլաճաղը Էվրօպաեա աշքեար տըր : Օլ վագըթ, եանի 1822 սէնէսինտէքի մուհարէպէտէ գապուտան պաշա օլան Գարա Ալի իլէ էվվէլ Սագըզլըլարը գաթլ իթմիշ, վէ տահա բէք չօգ տէհշէթլի վագըալար հուսուլէ կէլմիշ, վէ գանլար սէլ կիպի աքըլմըշ տըր : Սագըզլըլարըն գապահաթը, Մօսքօվիատա սաքին օլուպ, Նիզամըթը Օսմանիյէ ալէյհինտէ իսեան իտէն էհալի կիպի, իթաաթսըզլըգլարը օլմուշ տուր : Օլ թարիխտէ, պիր գաչ հաֆթա զարֆընտա ճէզիրէյի մէզքիւրէ քեամիլէն սիլինիպ սիւպիւրիւլմիւշ տիւր : Շէօյլէ քի Սագըզ չէհրի, վէ ալթը գարիէսի, վէ ատայի մէզքիւրտէ վագը մանասթըրլար, ճիւմլէսի պիրտէն աթէշէ վէրիլմիշլէր տիր : Աթէշէ վէրիլմիշ օլան զէյթին աղաճլարը օրմանլարընը, վէ մասթիգա աղաճլարընը եէնիտէն թէէսսիս իտիպ, ճէզիրէյի մէզքիւրէյի մամուր գըլմագ իչին, 130,000 նուֆուստան, անճագ օնտա պիրի, եանի 13,000 նուֆուս գալմըշ տըր : Տիկէրլէրինտէն քիմի վէֆաթ իթմիշ, քիմի ֆիրար իյլէմիշ, վէ քիմի սախի էսիր թութուլմուշ տուր : Մուախխարէն Գանարիս, Օսմանլըլարտան ախզը ինթիգամ իթմիշ իսէ տէ, պու ինթիգամըն նէթիճէսի, ճէզիրէյի պիր գաթ տահա խարապ իթմէք տիմէք օլմուշ տուր : Զիւնքի տէվլէթի Օսմանիյէ տէ, Եունանլըլարտան ալտըղը ինթիգամ իթմիշ, վէ նիհայէթ մէզքիւր ատատա եալընըզ 1,800 Խրիսթիեան գալմըշ տըր :

Օլ վագըթքի մուհարէպէտէն սօնրա, Սագըզ Եունանա գալմամըշ իսէ տէ, ճէզիրէյի մէզքիւրէ պիր չօգ Եունանլըլար կիտիպ, կէրէք սէնայիճէ վէ կէրէք զիրաաթճա չալըշմըշլար, վէ թէքրար Սագըզ ատասը Ագ տէնիզին էն միւնպիթ վէ էն զէնկին ատալարընտան պիրի օլմըշ տըր : Լաքին թէէսսիւֆ օլունուր քի, նակէհան չու սօն տէհշէթլի զէլզէլէլէր վուգու պուլարագ, ճէզիրէյի մէզքիւրէյի քեամիլէն մահվ վէ խարապ իյլէմիշ, վէ Էվրօպանըն հէման չարգի Էվրօպատան կիւզէլ խապէրլէր պէքլէտիկի օրատա, իշպու ֆէլաքէթ զուհուրա կէլմիշ տիր : (Թայմս)

ՂԱՐԻՊ ՊԻՐ ՔԸԳԸՐԱ

—

Ամէրիգատա Լուիզվիլլտէ թապ օլունան Գուրիէ նամ ղազէթա, չէհրի մէզքիւրտէ վուգու պուլմուշ օլան պիր հատիսէյի նագլ իտիեօր քի, չիւպհէսիզ հէքիմլէր պէյնինտէ մուպահասէյէ սէպէպ օլաճագ տըր :

Պունտան տօգուզ սէնէ ագտէմ Լուիզվիլլի պիր գատընըն աեագընա պիր իյնէ կիրմիշ վէ պու իյնէ մէզպուրէնին պիր չօճուղունուն տիզինտէն չըգարըլմըշ տըր : Պու գատըն, աեագընա իյնէ կիրտիկի զէման, մատմուազէլ Բօլին Գօպլէնտ թէսմիյէ օլունուր իմիշ, վէ պու կիւնքի կիւն իսէ սիկարա ֆապրիգաթօրու Մ. Հարրի Իսաագ նամընտա պիրինին զէվճէսի պուլունմագտա տըր : Մէզպուրէ, աեագլարը չըպլագ օլարագ պիր հալը իւզէրինտէ տօլաշըրքէն, մէզքիւր իյնէ աեագընա կիրմիշ, վէ թէնինին իչինտէ ղայպ օլմուշ տուր : Տէրհալ իյնէյի չըգարթմագ իւզրէ պիր թապիպ ճէլպ իտիլմիշ իսէ տէ, իյնէ չըգարըլամամըշ տըր : Մատմուազէլ Գօպլէնտ պունտան տօլայը գաեէթլէ միւզթարիպ օլուպ, տէօրթ այ եաթագտա եաթմըշ տըր, վէ չիշմանլըգը զայիֆլէնմիշ տիր : Նիհայէթ մէզպուրէ աեաղա գալգըպ, էվվէլա տէյնէքլէ վէ սօնրա տէյնէքսիզ կէզմիշ, վէ եավաշ եավաշ ղայպ իթտիկի գուվվէթի թէքրար էլտէ իթմիշ տիր :

Մուախխարէն, իքի աշլարտա հիսս օլունան աղրը, վագթըն թէպտիլիյլէ հիսս օլունմագտա պուլունմուշ, վէ հէր տէֆա հիսս օլունտուղունտա, կիթտիքճէ վիճուտին եօգարը թարաֆլարընտան հիսս իտիլտիկինտէն, իյնէնին տայիմա եօգարը եիւրիւմէքտէ օլտուղու անլաշըլմըշ տըր : Պունտան պէշ սէնէ ագտէմ, մատմուազէլ Գօպլէնտ էվլէնմիշ, վէ օլ էսնատէ, իյնէնին վիճուտինտէ կէզմէսինտէն տօլայը արասըրա հուսուլէ կէլէն աղըրըեա քեամիլէն ալըշմըշ պուլունմուշ տուր :

Մէզպուրէտէն իւչ էվլատ տիւնեայա կէլիպ, պու կիւնքի կիւն պիր եաշընտա օլան Արթիւր նամընտա իւչիւնճիւ էվլատընըն տիւնեայա կէլմէսինտէն պիր ազ էվվէլ, մասամ Իսաագըն վիճուտինտէ իյնէնին աղըրըսը պիւսպիւթիւն տուրմուշ տուր : Իմտի, պիր գաչ կիւն ագտէմ, օլ անէ տէկին ույուր վէ միւլայիմ թապիաթլը օլան Արթիւր պիրտէն պիրէ աղըրըլանմըշ, վէ չամաթա կիւրիւլթիւ չըգարմաեա, թէպտիլէր վուրմաեա վէ վալիտէսինի ըսըրմաեա պաշլամըշ, վէ պիր կիճէ սապահա գատար պու ֆէնա թապիաթը տէվամ իթմիշ տիր :

Իրթէսի կիւն, վալիտէսի պու չօճուղու պանեօ իտէրքէն, ավուճունտա սիվրի պիր նօգթա կէօրմիւշ,

վէ պունու օխշատըղընտա, սէրթ պիր մատտէ օլտուղունու հիսս իտէ, հէման չէքիլ չըգարմըշ տըր: Մէգ-պուրէնին, տօղուզ սէնէ էվվէլ, անագլարը չըպլագ օլարագ պիր հալը իւզէրինտէ կէզէրքէն, պիզ-ղալթ քէնտի անագընա կիրմիշ օլան այնի իչինտէ, էվլատըրըն տիգին-տէն չըգարտըղընտա նէ տէրէճէ թէաճճիւպ իթմիշ օլտուղու թարիֆէ համէթ տէյիլ տիր:

Ռուսիա ղազէթալարընտա օգունտուղունա կէօրէ, միւթէվէֆֆա իւքինճի Ալէքսանտրըն զէվճէսի Տօլկօրուքինին ղաւէթ ուզուն վէ կիւզէլ սաչլարը պուլունմաղըէ, չօգ տէֆա միւթէվէֆֆա իմբէրաթօր, զէվճէսինէ, էյէր քէնտիսի միւշարիւլէյհատան էվվէլ վէֆաթ իտէր իսէ, սաչլարընը քէնտիսի իչին ֆէտա իթմէսի արզուսունու պէեան իտէր իմիշ:

Միւշարիւլէյհա տա, իմբէրաթօրուն, համաթտա իքէն մուզտու պուլան պու արզուսունա մուվաֆֆագաթ իթմիշ տիր:

Շէօյլէ քի սաչլարընը քէսիփ, իմբէրաթօրուն թապութու իչինէ գօյտուրթմուշ տուր:

* *

Իւչիւնճիւ իմբէրաթօր Ալէքսանտրըն պիրատէրի Նրան տիւգ Բօլ, բէտէրինին ճէնազէ ալաէրինտան սօնրա, սըհհէթի սէպէպինտէն, Իթալիաեա միւթէվէճճիհէն Բէթրէսպուրկտան հարէքէթ իթմիշ, վէ ղաւէթլէ միւղթարըպ օլարագ, Ռօմաեա վասըլ օլմուշ տըր:

ԹՂԹԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

—

ՔԻՈՍԻ ԵՐԿՐԱՇԱՐԺԸ

1881, 5 ապրիլ, Իզմիր

Ծչդագոյն և ընդարձակ տեղեկութիւններ կը հասնին մեզ Քիոսի կործանման մասին: Այս տեղեկութիւնները նոյն հրաբղխային երեւոյթին վրայ, աղօտ լոյս մը կուտան և մեզի կը յիշեցնեն Փոքր-Ասիոյ սոսկալի օրերու պատմութիւնը:

Նախորդող նշաններ. Ապրիլ 3/22ի օրը թանձր և ճնշեալ եղանակով մը սկսաւ: Երկինքը ամպերով ծածկուած էր և մթնոլորտը ելեքտրականութեամբ լցուած: Ծովը հանդարտ, միացած, անշարժ, մեռած էր: Հովը մը կը փչէր հիւսիսէն, բայց շատ տկարութեամբ: Կը հասկցուէր որ գեղութիւն մը պիտի ըլլայ, բայց չէր կրնար բացատրուիլ: Այսպէս կէս օրուան ճաշէ ետքը շատ ընտանիքներ գիւղերը ցրուած էին քիչ մը զով օդ առնելու համար:

Առաջին ցնցում. Երկրին տակէն ելած անսահման հառաչումէ մը ետքը, որ անկարելի է գաղափար մը տալ, անմիջապէս ցնցումը սկսաւ: Այս ստորերկրային ձայնին յաջորդեց ցնցում մը վարէն դէպ ի վեր որ կղզւոյն հիմերը բոլորովին խախտեց: Տուներ, պատուհաններ, պատեր, կամարներ, նկուղներ, ամեն բան շարժիլ, իրարու զարնուիլ սաստկութեամբ, փլչիլ և աւրուիլ սկսան, ահարեկող ձայնի, փոշւոյ և թանձր մուխի մը մէջ, որոնք կը ծաւալէին ամեն կողմէն և իրենց մէջ կը շրջապատէին համայն կենդանի արարածները:

Երկրորդ. Ժամը 1ին 40 վայրկեան Թալով սկսաւ այս սոսկալի ցնցումը և գրեթէ 10 մանրերկրորդի չափ տեւեց: Իր տարածութիւնն էր 15էն մինչեւ 20 հարիւրորդամէթր: Տատանումները տեղի ունեցան արեւելքէն դէպ ի արեւմուտք: Այսպէս 10 մանրերկրորդ բաւական եղաւ, պաղարեր, ճոխ և զարգացեալ քաղաք մը, ամայի անապատի մը դարձունելու:

Սոսկալի հարուածը տակաւին դադրած չէր, երբ լսուեցաւ աւելի սոսկալի և աղիողորմ ճիչեր ու աղաղակներ: Հարիւրաւոր զոհեր փլատակներու տակ թաղուեցան, այլք կիսաթաղ մահուան և կեանքի մէջտեղ կը կռուէին, ուրիշներ ալ անդիմադրելի ոյժէ մը մղուած փախչիլ սկսան խելաթափ և զարհուրեալ: Ասանկ տեսարանի մը սարսափը կը նմանի «այն բարձրագոյն սարսափին» որն որ ժամանակակից գրագէտ մը բսած է, Պասկերահանի մը դահլճին մէջ վարպետը կարող եղաւ ինքզինքը պատուհանէն վար նետել փողոցը, ուր տեղ պաշարուեցաւ փլատակներէ, բայց չը մեռաւ. իսկ իր երիտասարդ աշկերտը հապճեպով դէպ ի դուռը դիմեց, ինկաւ և ալ չկրցաւ վեր ելնել...: Քարերու կոյտի մը տակ անհետ եղաւ: Անձուկ մուտքի մը մէջ տղեկ մը կը ջանար բոլոր ուժով իր մօրը ուշադրութիւնը հրաւիրել իր վրայ, և չէր տեսներ փախչողի մը օգնութիւնը որ եկեր էր զայն ազատել. սակայն այս վերջինը տակաւին ձեռքը տղուն չերկնցուցած, պատ մը փլաւ վրան և զանիկա ծածկեց...: Բարձր պատշգամբի մը վրայ, երեք գեղանի և ծաղկահաս աղջիկներ ժամանակ չգտան ետ դառնալու, և ինքզինքնին փողոցը նետեցին ուր տեղ խժդժաբար ջախջախուեցան ու մեռան: Քառասուն գեղանի թրքուհիներ նոր ամուսնացած, տան մը մէջ հաւաքուեր էին կրօնական արարողութիւն մը կատարելու համար, ամենքն ալ ջախջախուեցան և նոյն տեղը թաղուեցան: 60 Ցոյն կրօնաւորներ իրենց վանքին տակ մնացին: Առաջին ցնցումին տեկին Սաարդ բաշայի անունովին սանդուղը փլաւ, իւր Ցոյն պարտիզպանը իսկոյն կայծակի արագութեամբ տեղէ մը մագլցելով վեր ելաւ, առանց [illegible] և առանց [illegible] կնակը առաւ և շիտակ Սաարդ բաշային քով տարաւ, որն որ իր հագուստները հանեց որպէս զի կնկանը մերկութիւնը ծածկէ: Արչիպեղագոսի [illegible], սոսկալիօրէն ծերունի մը, իւր կնկան և աղախիններուն հետ իւր տան պարտէզը փախաւ, որն որ իսկոյն ծածկուեցաւ մօտակայ տանց փլատակներով:

Այն տուն ամենքն ալ սկսան հանկէ յուսահատական դառնագին աղաղակներ արձակել, բայց մարդ մը չկրցաւ իրենց քով հասնիլ: Միմիայն իրենց գտնուած աւերակներու մէջ հայ նետեցին, ինչու որ առանց տուր շատ հաւանական էր որ ամենքն ալ անօթութենէ պիտի մեռնէին:

Սաարդ բաշա իր կեանքը կը պարտի նախախնամական բաղդի մը:

Առաջին ցնցումէն ետքը ամենայն արագութեամբ ծովեզրը կը մազէր, պաշտօնեայ մը զինքը կանչեց. այս ձայնին վրայ կուսակալը ետին դարձաւ: Այս միջոցին մեծ տուն մը փլաւ իրմէ քանի մը քայլ անդին, և եթէ բաշան քանի մը քայլ եւս առած ըլլար, փլատակներու ներքեւ պիտի մնար: Երկրորդ ցնցումը կրկնուեցաւ ժամը 3ի մօտ քաս Եւրոպացւոց: Գրեթէ չորս մանրերկրորդ տեւեց և առջինին կործանման գործը լրացուց: Այս ցնցումն ալ ստորերկրային գղրդիւնէ ու ձայնէ մը ետքը տեղի ունեցաւ, որն որ շատ նկատողական էր:

Ծովային ցնցում. Կիրակի օրուանէ մինչեւ հինգշաբթի, այսինքն չորս օրուան մէջ 250 ցնցմունք կը հաշուեն, որոց 30ը կամ 40ը այնքան զօրաւոր էին որ կրնային ամենէ հաստատ շէնքը անգամ տապալել ու աւրել:

Ստորերկրեայ ձայնի տարածութիւնը. Ստորերկրային ձայնը փոքրիկ ու ամայի կղզեկի մը կողմէն կուգար, որու վրայ փարոս մը կը գտնուի: Այս բանը մեզի հաղորդեց ճանապարհորդ մը, որ գրեթէ հրաշիւք իմն խուսափած էր այս պատուհասէն: Օրհարաւէն ետքը ժամը 4ին քաղաքը ալ գոյութիւն չունէր: Ամեն անոնք որ առաջին հարուածէն խուսափած էին, նաւամատոյցը եղող նաւերու մէջ ապաստանեցան: Սաարդ բաշա, իր [illegible], սոսկմութեան տեսոյ Իպրահիմ աղան և ուրիշ խել մը անձինք արքունական շոգենաւը ապաստանեցան: Ժողովրդեան մնացեալ մասը կը թափառէր պարտէզներու մէջ, մեծ մաս մ'ալ աւերակներու ու բեկորներու մէջէն ցաթկելով դէպ ի լեռները ու անտառները կը փախչէին:

ԱՐԴԱՐ ԽՐԱԽՈՒՆՔ

—

1881, ապրիլ 3, Կ. Պոլիս

. . . Խմբագիր.

Ազգօգուտ և պատուական լրագրոյդ 4609 թուոյն մէջ կարդացի Ռոտոսթօէն յղեալ նամակ մը որուն մէջ Պարոն յօդուածագիրն ի մօտոյ քաղաքին վիճակին վրայ լաւ ծանօթութիւն ունենալով, ցարդ անտեսուած և մնալով խղճալի իրաց դարման մի տանելու համար կը ներկայէր ընթերցողաց այնպիսի իրողութիւններ որք թէեւ այնքան պատեհ չէին իւր նպատակին, և սակայն կարեն անցեալ ժամանակաց մի հակիրճ նկարագիրն տալ: Ըստ իս, աւելի լաւ կ'ընէր Պ. յօդուածագիրն ներկայ իրողութիւններէ օգուտ քաղել որք այժմ ուժգին կերպով ժողովրդին կ'սպառնան և եթէ վաղ կամ անագան նոցա լաւութեան հոգ և դարման տակաւին, մեծ վտանգներ կ'սպառնան իւրեանց և պատրաստ են անդունդներ ուր դահավէժ պիտի կործանին: Նպատակ չունիմ այս տեղ նոյն յօդուածոյն քննութեան ձեռնարկել, այլ ինչ որ ինձ տուն կուտայ խօսիլ՝ ժողովրդին [illegible] է, կը փութամ արդ զառաջինն յանդուգն քայլ մի նետել ի հրապարակ որ, աւա՜ղ, կորի [illegible] կոխ և փչալից է, կը դիմեմ դրաւել պահ մի ձեր անկողմնակալ լրագրոյն էջերն և գրկել զայն սոյն [illegible] թեամբս:

Ցաւալ քան զամենայն, ամեն ընթերցող, պիտի ջանամ որքան որ հնար է հաղորդել ձեզ այնպիսի իրողութիւններ որք ոչ թէ տաղտկանաց այլ զօրովը պիտի արժանանան: Նախամեծար պիտի համարիմ խօսս տալ այնպիսի բացատրութիւններէ որք օգուտ մը չունենալէ զատ, թիւրիմացութեան և ատելութեան պատճառ կը լինին, ձեզ նման ազգային լրագրաց էջերը թարթափողներէն մին եմ ես և փոքրիկ վերահասու եղած եմ սա անուրանալի ճշմարտութեան թէ, շատ անգամ մի իմաստալից նախադասութիւն աւելի օգուտ և ազդեցութիւն կ'ընծայէ ընթերցողին աչաց քան երկար գրութիւն մի որ միայն բառերու շարք մի է և ոչ գաղափարաց:

Արդ, զի իմ նպատակն է ճանչցընել ժողովրդեան մի թէ՝ ի՞նչ են իւր կոչումն և իրաւունք որք բռնաբարուած են, հարկ է զի խօսիմ և պաշտպանեմ այնպիսի լեզուաւ որ իւրեան հասկանալի լինի: Եւ առ այս, պիտի ջանամ զինքն առաջնորդել այն ուղին, ուստի զրկուած է, ճանչցնել ուղղակի իւր արդար իրաւունքն, որք, աւա՜ղ, անտես առնուած են...:

Մինչ համայն աշխարհ, գիտութեան ջահն ի ձեռին յառաջ կ'ընթանայ, երբ ամեն ուրեք կենսական շարժումներ կը լինին, հա՞րկ է զի դեռ գտնուի մի անկիւն մօտացոյն լուսոյ կեդրոնին յորում արդիւնաւորութիւնը իւր սոսկալի աճիւնները կը գործէ, հարկ է զի մի և նոյն հայրենակ քաղաքին մէջ դեռ տիրապետէ տաւրութեան ոգին, ինչ կը նշանակէ այն մինչնաղարեան սկզբունքն որ դեռ իւր գործադրիչն ունի անդ: Որ օրէնք կը տրամադրէ զի մին յղփանայ և միւսն տառապի այս իրաւունքէն

ԹՈՒՃՏԱՆ ԳԸՋԼԱՐ

(28)

—

վէ եախօտ պուղու կէօլկէսի մուշահէտէ օլունմաեօրտու:

Էքլէր ավլըտօու խայլի վագըթտան պէրի իտի քի նապէտիտ օլմուշ իտի:

Կէնճ գըզ պիր անը տէրուն իւտէրէք, թէքրար գօնաղըն եօլունա միւթէվէճճիհ օլտու:

Ժան Րընօ, Ռօպէնսօնուն բէհպէրլիկլիւէ քիւչիւք պիր սալօնա կէթիրիլմիշ իտի, համիտ քէնտիսինէ պէքլէմէքտէ իտի:

Քիւրէք գօշկէնը հիւրմէթլէ Գօրանը սէլամլատըղընտա, մէզպուրէ տախի իհատէյի սէլամ իթտի, վէ խայրխահանէ պիր թէպէսսիւմլէ շու լաֆըլարը սէօյլէտի.

—Էֆէնտի, բէտէրիմին խանէսինտէ իյի պիր կիւն կէչիրտինիզ մի:

—Էվվէթ, մատմուազէլ, տէտի. ճէվապ վէրտի Ժան Րընօ, պիր չօգ պիլարտան պէրու, իւք տէֆա օլարագ ֆիքրիմ րահաթ իտի, վէ քէնտիմին էմնիյյէթ իչինտէ օլտուղումու հիսս իտիյօրտում: Ուզուն միւտտէթ վէ տէրինճէ ուեուտում:

—Պու պիր գաչ սաաթ րահաթ ուեումանըզ, աճապա գուվվէթինիզի իատէ իթմիշ մի տիր:

—Տահա տիւնքի կիւն հիսս իթմէքտէ օլտուղում ֆէվգէլատէ եօրկունլուղու, շիմտի հիսս իթմէեօրում:

—Պու պէա, շիմտի սիզի բէտէրիմ նէզտինտէ կէօթիւրէճէյիմ:

—Մատմուազէլ, աճապա պէնիմ հագգըմտա բէտէրինիզէ պիր շէյ սէօյլէտինի՞զ մի, տէտի Ժան Րընօ, հէէճանը արթըփ, աչըքճասըն կէօրիւլէրէք:

—Տահա պիր շէյ սէօյլէմէտիմ:

—Բէտէրինիզ պէնի նէ՞ սուրէթլէ գապուլ իտէճէք տիր:

—Օլ պապատէ միւսթէրիհ օլուն: Սիզ պէնիմ վասըթամըլա բէտէրիմ նէզտինէ կիթմիշինիզտէ, հիւսնի սուրէթլէ գապուլիյյէթ կէօրէճէքսինիզ: Պէն, սիզէ տայիր օլան հէր շէյի, սիզին օրատա պուլունտուղունուզ սըրրըտա քէնտիսինէ սէօյլէէճէյիմ: Եալընըզ լագըրտըմը գալթ իթմէմէնիզի սիզէ թավսիյէ իտէրիմ:

— Սիզէ իտաաթ իտէճէյիմ, մատմուազէլ:

—Կէ՛լինիզ:

Գօրա քէնտի թահթը հիմաեէսինէ ալմըշ օլտուղու շախսը, այթ գալթ տայիրէլէրինին պիր գըսմընտան կէչիրիփ, Րիչար Պէրնիէնին օտասընա կէօթիւրտիւ:

Զիփթլի քեալթ սահիպի, հէր սապահքի կիպի էթրաֆը տէվր իթտիքտէն սօնրա, հէնուզ ավտէթ իթմիշ օլուպ, նօթալարը կէօզտէն կէչիրմէքտէ, վէ հիսապլարը բուղյէթ իթմէքտէ իտի:

Գաբրիէլի աչըլմասը սէսի մէրգումուն իչինէ մանի օլմաեըպ, անճագ Գօրանըն տօտագլարը անըլընա տօգունտուղունտա, մէրգում պաշընը եօգարը գալտըրտը:

— Սապահլար խայր օլսուն, էֆէնտի բէտէր, տէտի կէնճ գըզ:

— Խաեըրլը սապահ օլսուն, ազիզիմ, տէտէու ճէվապ վէրտի իհթիեար, վէ գըզընը պուսս իչլէտի:

—Էֆէնտի բէտէր, պէն եալընըզ տէյիլիմ, տէտէու տէվամ իթտի Գօրա:

Օլ վագըթ Րիչար Պէրնիէ, Ժան Րընօնուն օրատա պուլունտուղունու կէօրտիւ քի, պու արալըգ քէմալի հիւրմէթլէ պաշընը էյմէքտէ իտի:

Րիչար Պէրնիէ տախի, սաեա թէաճճիւպ էսէրի իզհար իթմէքսիզին, միւգապէլէթէն սէլամ վէրտի, վէ լագըրտըրմա պէտա իթմէք իւզրէ իքէն, Գօրա մէրգումա վագըթ պըրագմատըլար,

—Էֆէ՛նտի բէտէր, տէտի, Մ. Միշէլ Սէրվանը կէթիրէն պէն իմ, վէ սիզէ թագտիմ իտէրիմ: Պէն պու ղաթ հագգընտա գիւատտէ վէ բէք գիւատտէ ալէագատարըմ, վէ պունուն սէպէպինի տէ շիմտի սիզէ պիլտիրիրիմ:

Պու զաւալլը մագտատէմ, Րիչար Պէրնիէյի թէաճճիւպատէ պըրագմաեօր կիպի զաննը օլունտու: Մէրգում՝ եալընըզ, քէնտիսինէ պիլապիւթիւն մէճհուլ օլուպ, գըզընըն ֆէվգէլատէ ալէագատար կէօրիւնտիւկիւ ատէմ իւզէրինէ, թէտգիգխաէրճէեանէ պիր ազֆը նազար իթմէքլիկլի քեաֆի ատտ իլէտի:

Ժան Րընօ պու արալըգ սաքին վէ գավի վէ սէրպէսթ պիր հալտէ պուլունուեօրտու:

—Էֆէ՛նտի բէտէր, պիւթիւն տիգգաթինիզը պանա ատֆ իթմէքլիկինիզ լազըմ տըր, տէտէու տէվամ իթտի կէնճ գըզ:

—Սէօյլէ՛ սէվկիլիւ գըզըմ, լաքին պու սէնտէքի ճիտտի հէյէճէնին սէպէպի նէ՞ տիր:

—Էվվէթ, սիզին իլէ կէօրիւշէճէք օլտուղում մատտէյէր կիպի, հէյէճէթիմտէ ճիտտի տիր: Էֆէ՛նտի բէտէր, սիզին պանա էմնիյյէթինիզ վար տըր, տէյի՞լ մի:

—Սէն տախի պիլիրսին քի, պէնիմ սանա, քէնտիմէ օլան գատար էմնիյյէթիմ վար տըր:

—Պէնիմ, քէնտի սիմիմէ մախսուս օլմասը գիւատէ բիչկին միւթալաաթըմ օլտուղունու չօգ տէֆա պէեան իթմիշ օլտուղունուզ տըր:

—Պունու սէօյլէմիշիմ, վէ շիմտի տախի թէքրարլարըմ:

—Վէ սիզ, պէնիմ իւք իւհամըմ, ղաեէթ կիւզէլ օլտուղունու իլավէ իլէ, պու իւհամա սիւլուք իթմէքլիկիմի պիռաէֆալ իխթար իթմիշսինիզ տիր:

—Սահիհ տիր: Սէնինքի կիպի միւսթագիմ վէ սէրպէսթ թապիաթլար իչին, իւք հարէքէթ ֆայիտէտէն խալի տէյիլ տիր: Պունտան պաշգա, պէնիմ սանա սէօյլէտիկիմ, միւսաատէ եօմիւմէ քէնտի քէնտիմէ եարտըղըմ շէյ տիր, վէ պունու տա սայիմա իչի պուլմուշում տուր:

—Սիզին իւէ պու սուրէթլէ հէմէֆքեար վէ միւթթէֆիգ օլտուղումտան տոլայը քէնտիմի պախթիեար ատտ իթտիկիմ միւքկիւն, օլ պապատէ իֆթիխար տախի իտէրիմ: Շիմտի կէլէլիմ սըրը մէսէլէյէ:

—

16

—Էֆէ՛նտի բէտէր, տէտէու տէվամ իթտի Գօրա, գօճագտա հէր քէս իւմթիրահէթ իթտիկինտէ, չօգ տէֆա պէն ագշամլարը պաղչէտէ տօլաշմագլըղը, վէ տէնիզ քէնարընա գատար էնտէքիլի տէնէթ իթմիշիմ տիր, չիւնքի եալընըզլըղը վէ էյլէմըզը կիճէլէրին սիւքիւթինի սէվէրիմ: Պու խուսուսա սիզէ մալիւմ տիր, տէյի՞լ մի, էֆէնտի բէտէր:

—Պիլիրիմ, տէտէու ճէվապ վէրտի Րիչար Պէրնիէ թէպէսսիւմ իտէրէք, վէ շու թաալիմըղըման տօլաեը բէք աէ խօշնուտ տէյիլիմ:

Կէնճ գըզ բէտէրինին իչպու իթիրազընը ճէրհ իթմէքսիզին, բէլամընա շու վէճհ իլէ տէվամ իթտի.

որ.ք բառ օրինի սպարմին հաւասա-բաայէս բաշխուիլ... ։ Անա , Ռուսսութայի ժողովու՛րդ , այս մսածմամբ է գի հրապարակ կինընեմ պաշտպանելու համար այն ..... գըր բնաքան քնարած եմ իմ նիւթիւն ։ Մեծ է յանդգնութիւնս երբ կը ներկայանամ ձեզ հաղորդել այն աղէտ.ք որ.ք կը ծանրանան ձեր վերայ մի անիրաւ գործադրութեամբ, այլ ժամանակը եկած է թօթափելու ի ձէնջ այն անտարբերութիւնը զոր այլք ունին ձեզ համար , և որ.ք մի ժողովրդեան նկարագիրն դրոշմած են ։ Զարթէ՛ք ինձ հետ թեեւ խիստ փոքր ի ձէնջ , ձեռն տու.ք ինձ և ընթանամ.ք ի միասին , և միտ դի.ք ինձ , եթէ արդար իրաւունդ-պաշտպան կանդնիմ , և անէծ.ք կարդայ իմ գլխին , եթէ վայրկեան մի մոռնամ զայն ... ։ Զի դու՛.ք , որ բախդին հարուածոց տակ կը տառապի.ք , և դու՛.ք որ հեշտութիւն կը վայելէ.ք , զաւակն է.ք այն ազգին որոյ բազդն վրդովեցին խեռն և ատելութիւն ։ Ամնիւ ընթերցող , թերեւս բսէ.ք , թէ անցելոյն յիշատակըն կը ներկայացնես , այո՛, քաջ գիտեմ գի դու.ք ամենե.քին քան զիս լաւ գիտէ.ք զայն , բայց ձեզ կը պատասխանեմ, ո՞չ ապա.քէն թուխ ամպերն են աղբիւր անձրեւաց ։

(Շարունակելի)

ԻԼԱՆԱԹ

Պօեանճ օղլու Ալէքսի էֆէնտինին , իւքինճի մէճլիսի թիճարէթ իլամըյլա հիւսէյին պէյ վէ զէվճէսի Շէրիֆէ Զէյնէպ հանըմ զիմմէթլէրինտէ նէ.քտիկէրէ .քեֆիլի պիլմալօլարադ ըզյր էդ թէսլիմէ ալաճաղը օլան մէպալիղի մալիւմէնին թէսլիմէսի զըմնընտա , մէտեունը միւմաիլէյհիմանըն միւթէսարրըֆ օլտուգլարը Պալաթտա , Դարագաշ մահէլլէսինտէ .քեային գաեգխանէ սոկաղն հիսսէսիյլէ , Պէշիկթաշտա, Ճիհաննումա մահէլլէսինտէ, Շահին պէյ սօգաղընտա վագը 5 վէ 7 վէ 9 վէ 11 նումէրօլար իլէ մուրագգամ 4 պապ խանէ պիլմիւզայէտէ սաթըլաճաղընտան , թալիպ օլանլարըն մահ.քէմէյի թիճարէթ իճրա տայիրէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլան օլունուր ։

Զախլըյերինէ պան.քըրէլինտէն վէ Ֆրանսա մախմիլէրինտէն Վիլ բէնաւ.քիս Վիգթոր , վէ Ալֆոնս , վէ Լուղէ էֆէնտիլէրին , Ֆրանսա տէվլէթի ֆէմիլէսի թէպաասընտան Մ. Թուվթի , մօրէշալ դէվճէսի մատամ Մարի Պլանշ վէրէսէլէրինտէ պա իլամ մահ.քիւմիւնլիհ ալաճագլարը պուլունան 146,761 ֆրանգա մուգապիլ, մէրհուն օլան Պրուսասա Դօճա Նախը մահէլլէսինտէ Հասան Չէլէպի ճատտէսինտէ վագը տէրունինտէ պիլմում իքի ատէշ մէնճէնիլե.ք , վէ պիր գօղախանէ , վէ 10 պապ օտա , վէ պիր մաղազա , վէ պիր ֆուրուն , վէ մա.քինէ վէ սայիր պաժ , վէ էտէվաթրըն ճիւմլէսիյլէ պէրապէր , վէ մաի ճարի , վէ պիր տէօնիւմ միգտարը պաղչէյի միւշթէմիլ հարիր ֆապրիգասը , վէ եինէ մահէլլի մէզ.քիւրտէ պիր տէօնիւմ, վէ եինէ մահէլլի մէզ.քիւրտէ եարըմ տէօնիւմ պաղչէյէր իլէ , մահէլլի մէզ.քիւրտէ մօդթէշ սաեռ թալիպ օլունուր ալը լէզիղի հավի շիւ.քիւֆէ պաղչէլէրինին ֆիրուխթինէ թէշէպպիւս օլունաճաղը , Տէրխասատէթ մէր.քէզի իճրա տայիրէսինտէն իլան օլունուր։

Դօնիա խանէսանը զատիմինտէն էսպագ մէճլիսի մէպուսան ազասընտան իզզէթլու Սիմեօնա.քի էֆէնտի տամատը սինեօր Իանա.քի Մինա Աչգար օղլու , չիր.քէթլէրի թարաֆլարընտան Պրուսա իւղէրի Մուտաեա թարիգլյէ Տէրխասատէթէ ավտէթ վէ մուվասըլէթ էթմիշ տիր ։ Միւմաիլէյհ Իսխանպոլտա էյլէնէճէկլինտէն , մահիրաթուրա վէ թօհաֆճըլըդ , ագթարիհէ , .քիւրք մալի , վէ սայիր մալլէրտէն աչնալըղը օլտուղու ճիհէթլէ , .քէզա միւշթէրիլէրիմիզտէն սայիր թալիպ օլտուգլարը հալտէ , ալաճագ տըր ։ Թագամ մահիրաթուրա վէ սայիր մալլէրէ եիւզտէ 3 գօմիսիօն ալաճագ տըր ։ Ագթարիհէ վէ թօհաֆճըլըղ ղուհձէթլի օլտուղու ճիհէթլէ , եիւզտէ պէշ գօմիսիօն ալաճագ տըր։ Բէգալի.ք միւթէրիլէրիմիզտէն Իզմիրտէն վէ սայիր Էճրաք միւսաճիրլէրտէն բօլիչա կէօնտէրէնլէր օլուր իսէ , եիւզտէ եարըմ աճիօ ալաճագ տըր ։ Վէ մալ սիպարիշ իթմէ.ք արզուսընտէ օլան միւշթէրիլէրիմիզ բէշինէն պէտէլլէրինի պա բօսթա իրսալ իթմէլէրինի արզ իտէրիզ , զիրա բէշինամէ չէգարըլըլարը հալտէ , եիւզտէ 3—5 էհվէն ալըմաճագը աշիքեար տըր , վէ Դօնիասա օլան միւշթէրիլէրիմիզէ իրսալ իթտիկիմիզ մահէլլէրին պաշընտա , չիրի.քէթիմիզին պիրիսի պուլունաճադ , վէ նօզասինտա վէ փաղլասընտա պազաճադ տըր ։ Պիզի պուլու խտէն էֆէնտիլէրիմիզին վէ սօսխարալարզըն կէօնտէրմիլէրի գայմէլէրտէն խարիճ մալ ալըր իսէ.ք , չիր.քէթիմիզրինէ խատէ օլունաճադ տըր ։

Վալիտէ խանընտա

Բօտծծոյի Անէրու օղլու վէ շիրէ.քէ

ԵՎԳԱՖԸ ՀԻՒՄԱՅՈՒՆՏԱՆ

Եվգաֆը հիւմայունդա խազինէսի մահլուլաթ տայիրէսինտէ , պէհէր կիւն միւզայէտէլէրի իճրա օլունմագտա օլան ա.թ.ի լուզ զիքր մահլուլաթըն , միւզայէտըն օլան տէօրթ հաֆթա միւտտէթի իւանընտան պիրինճի հաֆթասը օլան լըշպու պին իքի եւզ տօգսան եէտի սէնէսի , Նիսանընըն ալթընճը բազար իրթէսի կիւնիւնտէն իթիպարէն , պիր հաֆթա զարֆընտա միւզայէտէլէրի իճրա գըլընաճաղընտան , թալիպ օլանլարըն , էյեամը մէզ.քիւրէտէ մահլուլաթ տայիրէսինէ կէլիպ , դը.յմէթի մուխամմինէնին աշէրինէ միւսավի բէյ ագչէսինի թէսլիմ խազինէ իտէրէ.ք , միւզայէտէսինէ պուլունմալարը լազըմ կէլէճէկի , վէ բէյ ագչէսինէ վէ մուաճէլէսէ մահսուսէն , սօրէթ վէ սէրկի գատպոլ օլունմաեաճաղը , պիրինճի աէֆա օլարագ , իլան ու իլմար գըլընըր ։ (1)

36 վէ իլա 40 . . 24.500 . . Թօփխանէտէ , Թօմթօմ մահէլլէսինտէ , Պօսթան պաշը սօգաղընտա , 150 զիրա արսատա մէպնի , 6 օտա , վէ 2 սուֆա , վէ պիր գուեու , վէ թահթընտա թէրզի վէ ա.թ.թար տուքքեանըրը միւշթէմիլ , ախշապ պիր պապ մէնզիլին բուպ հիսսէսի ։

25 . . 1,666 . . . . Լալէլիտէ , Դըզըլ թաշ մահէլլէսինտէ , Զաւգուր չէշմէ սօգաղընտա , 60 զիրա արսատա մէպնի , չէհրի 80 ղրուշ .քիրալը պիր պապ պէրպէր տիւ.քեանընըն 6 հիսսէտէն պիր հիսսէսի ։

2 վէ 1 վէ 2 վէ 29 վէ 30 . . 35,500 . . Դալաթաա, Ճամիի ճէտիտ մահէլլէսինտէ , Դուրշունլու խան տէրունինտէ , ֆէվգանի վէ թախթանի չէհրի 410 ղրուշ .քիրալը , 5 պապ օտալարըն բուպ հիսսէլէրի ։

30 . . 2,000 . . . . Խասքէօյտէ , Ապտուլսէլամ մահէլլէսինտէ , Զըգսալըն ճատտէսինտէ , 60 զիրա արսատա մէպնի , 3 օտա , վէ 2 սուֆա , վէ պիր գուեու , վէ 60 զիրա պաղչէ.յի միւշթէմիլ , խարապ պիր պապ մէնզիլ ։

137 . . 2,000 . . . . Արնաւուտ գարիէսինտէ , Աեազմա ճատտէսինտէ , 180 զիրա պիր գըթա մէնզիլ արսասը ։

114 . . 1,750 . . . . Էսիրնէ գաբուսու գուրպինտէ , Հաճի Մուհիէտտին մահէլլէսինտէ , Անը չէշմէ ճատտէսինտէ , 25 զիրա արսատա մէպնի , չէհրի 40 ղրուշ .քիրալը պիր պապ խաֆաֆ տիւ.քեանը կէտիկլինին նըսֆ հիսսէսի ։

32 . . 20,000 . . . . Զարշույի .քէպիրտէ , Զէննէճիլէր իչինտէ , Թագգեէճի սօգաղընտա , 20 զիրա արսատա մէպնի , պիր պապ զէննէճի տիւ.քեանը կէտիկլի ։

17 վէ իլա 32 . . 8,000 . . . . Գասըմ բաշատա , Ճամիի .քէպիր մահէլլէսինտէ, Ուզուն եօլ Տէրէ պօեու ճատտէսինտէ , 197 զիրա պիր գըթա մէնզիլ արսասը ։

18 . . 8,000 . . . . Զագմագճըլարտա , Տաւէ խաթուն մահէլլէսինտէ, Վալիտէ խանը թահթընտա , 40 զիրա արսատա մէպնի , թահթընտա պիր մախզէն , չէհրի 100 ղրուշ .քիրալը .քեարկիր պիր պապ օտա , վէ բէ.քենին նըսֆ հիսսէսի ։

23 . . 6,000 . . . . Դարանը աագիդ գուրպինտէ , Խէյվաճէ Խայրէտտին մահէլլէսինտէ , Տօլապ սօգաղընտա , 120 զիրա պիր գըթա մէնզիլ արսասը ։

63 վէ 65 վէ 67 . . 18,000 . . . . Իսկիւտարտա , Սէլիմիէ մահէլլէսինտէ , Դըշլա ճատտէսինտէ , 160 զիրա արսատա մէպնի , ֆէվգընտա 2 օտաէը միւշթէմիլ , չէհրի 220 ղրուշ .քիրալը , մուգատտէմա հէլվահը կէտիկլի էյէեմ խարապ հէլվահը , վէ թէնպէ.քըճի , վէ էսկիճի տիւ.քեանլարը ։

40 . . 3.000 . . . . Զարշույի .քէպիրտէ , Պօսթում խանը տէրունինտէ , 40 զիրա արսատա մէպնի , չէհրի 50 ղրուշ .քիրալը , .քեարկիր պիր պապ օտանըն նըսֆ հիսսէսի ։

14 . . 4,000 . . . . Զարշույի .քէպիրտէ , Եուհճու խանը տէրունինտէ , 25 զիրա արսատա մէպնի , չէհրի 40 ղրուշ .քիրալը , .քեարկիր պիր պապ օտա կէտիկլի ։

21 . . 3,000 . . . . Զարշույի .քէպիրտէ , Զուգուր խան տէրունինտէ , 25 զիրա արսատա մէպնի , չէհրի 60 ղրուշ .քիրաէէ միւթէհամմիլ , մէստուտ պիր պապ օտանըն նըսֆ հիսսէսի ։

18 . . 2,000 . . . . Եինէ խանը մէզ.քիւր տէրունինտէ , 30 զիրա արսատա մէպնի , չէհրի 40 ղրուշ .քիրալը , պիր պապ օտանըն նըսֆ հիսսէսի ։

4 . . 2,000 . . . . Եինէ խանը մէզ.քիւր տէրունինտէ , 30 զիրա արսատա մէպնի , չէհրի 40 ղրուշ .քիրալը , պիր պապ օտանըն նըսֆ հիսսէսի ։

20 . . 4,000 . . . . Եինէ խանը մէզ.քիւր տէրունինտէ , 30 զիրա արսատա մէպնի , չէհրի 70 ղրուշ .քիրալը , պիր պապ օտանըն նըսֆ հիսսէսի ։

8 . . 4,500 . . . . Խասքէօյտէ , Ապտուլսէլամ մահէլլէսինտէ , Զըգսալըն ճատտէսինտէ , 80 զիրա արսատա մէպնի , 3 օտա , վէ պիր սուֆա , վէ պիր գուեու , վէ 80 զիրա պաղչէյի միւշթէմիլ , պիր պապ մէնզիլ ։

19 վէ իլա 27 . . 60,000 . . . . Սուլթան Ահմէտ գուրպինտէ , Ֆէյրուզ աղա մահէլլէսինտէ , Աթիգ թիճարէթխանէ ճատտէսինտէ , 590 զիրա արսատա մէպնի , 12 օտա , վէ 4 սուֆա , վէ պիր ախըր , վէ 543 զիրա պաղչէ , վէ թահթընտա 4 պապ տիւ.քեանը միւշթէմիլ , չէհրի 820 ղրուշ .քիրալը պիր պապ գօնաղըն նըսֆ հիսսէսի ։

2 . . 40,000 . . . . Սուլթան Ահմէտ գուրպինտէ , Հէլվաճը պաշը Իսկէնտէր աղա մահէլլէսինտէ , Համամ սօգաղընտա , 200 զիրա արսատա մէպնի , 4 օտա , վէ 12 գուրնա , վէ 150 զիրա ճամէ.քեան , վէ 120 զիրա հավլու սամանը միւշթէմիլ , Դուրու պալըդ համամը տիւէ.քլէ արիֆ պիր պապ համամըն նըսֆ հիսսէսի ։

4 վէ 47 վէ 49 . . 10,000 . . . . Սիլիվրի գաբուսունտա , Իպրահիմ բաշա նամ տիկէր Խանճը Գարակեօզ մահէլլէսինտէ , Սիլիվրի գաբուսու ճատտէսինտէ , 250 զիրա արսատա մէպնի , պիր գուեու , վէ 1,500 զիրա պաղչէ , վէ թահթընտա 2 պապ տիւ.քեանը միւշթէմիլ , մէստուտ պիր պապ համամըն նըսֆ հիսսէսի ։

87 . . 3,000 . . . . Զինճիրլի գուեու գուրպինտէ , Աթիգ Ալի բաշա մահէլլէսինտէ , Պօսթան սօգաղընտա , 70 զիրա արսատա մէպնի , ֆէվգընտա պիր օտաէը միւշթէմիլ , չէհրի 35 ղրուշ .քիրալը , պիր պապ գաֆէսնի տիւ.քեանընըն պիւթիւնի ։

(1) Ճիւմլէլէրին պաշլարընտա.քի իլք րագամլար , մահլուլաթըն նումէրօլարըն վէ իքինճի հիզատաքիլէր սահիի գըյմէթի մուխամմէնէլէրինի , պիլտիրմէքտէ տիրլէր։

MALADIES DE POITRINE

SIROP D'HYPOPHOSPHITES DE CHAUX DE GRIMAULT ET Cie

ԿԷՕՔԻՒՍ ԽԱՍԹԱԼԸԳԼԱՐԸ

Ինսանըն իչէրքի տէրիսինին իւֆիւնէթինէ , վէ վէրէմէ , վէ նէզլէյէ , վէ չէտին էօքսիւրիւ.քէ կիւպի կէօքս, վէ նէֆէս պօրուսու , վէ ագ ճիկէր խասթալըգլարընա տիւշար օլանլար , Կրիմօլ վէ Գումբանեասընըն , ՍԻՐՕ Տ'ԻՊՕՖՕՍՖԻԹ ՏԸ ՇՕ նամ շուրուպունու իսթիմալ էյլէմէլի տիրլէր ։ Տիւնեանըն հէր թարաֆընտա պուլունան թապիպլէր , խայլի սէնէլէրտէն պէրու , մէզքիւր շուրուպու թավսիյէ իթմէ.քտէ տիրլէր . Նասըլ քի բէք չօգ մուհասսէնաթը տա կէօրիւլէկէլմիշ տիր ։

Պու շուրուպու , միւթէմատիէն իսթիմալ իտէն խասթանըն էօքսիւրիւկիւ ազալըր , վէ կիճէլէրի թէրլէմէքտէն գուրթուլուր , վէ իշտահը աչըլըր , վէ ագ վազըլթ զարֆընտա իւսթէ կէլէրէ.ք քէսպի սըհհաթ իտէր ։

Պու սէօյլէտիկլէրիմիզ, միւթալաաթը աթիեէ իլէ թաստիգ գըլընմըշ տըր։

« Կրիմօլ վէ Գումբանեասընըն Սիրօ տ'Իբօֆօսֆիթ տը Շօ նամ շուրուպու, ագճիկէր վէրէմինին հէր պիր տէրէճէսի իչին թավսիէ գըլընսա ճայիզ տիր. չօգ տէֆա խասթալար քեամիլէն քէսպի շիֆա իթմիշտէ , վէ եախօտ հիչ տէյիլ իսէ, խաստ լըգլարը, միգտարի քիֆաեէտէ թէնզիլ էյլէմիշտէ տիր ։

(Բարիսին Թրիպիւն Մէտիգալ նամ ղազէթասընտան խուլասա ։)

« Պիրինճի տէրէճէտէ օլան վէրէմ իլլէթինէ թուտուլմուշ պուլունան սէքիզ նէֆէր խասթալար , եալըզ պիր իքի այ զառֆ Կրիմօլ վէ Գումբանեասընըն Սիրօ տ'Իբօֆօսֆիթ տը Շօ նամ շուրուպունտան իսթիմալ իտէրէք , պու կիւնքի կիւն օ մէրթէպէ քէսպի իֆագաթ իթմիշլէր տիր քի , ագ ճիկէրլէրինտէ գապարճըգ պուլունմադըղընտան թասըգ իթմէքլի.ք , ասլա միւմքին օլամազ , վէ իքի սէնէտէն պէրու տուր քի , իւղէրլէրինտէ խասթալըգ էսէրի պիլէ գալմամարագ էյլէմիշլէր տիր ։ »

(Վիէննանըն (Ավրիրիա) նամ հէքիմլի.ք ղազէթասընտան խուլասա ։)

« Էֆէնտի , Թէրթիպ իթմիշ օլտուղունուզ շուրուպտան տօլայը , սիզլէրի թէպրի.ք իտէրիմ ։ Ագ վէ գարա ճի կէրլէրինտէ խասթալըգլարը պուլունան կէրէ.ք պիւյիւ.ք ատամլարա վէ կէրէ.ք չօճուգլարա , հէր կիւն շուրուպունուզտան վիրմէ.քտէյիմ։ Մէզքիւր շուրուպ, պու կիւնէ գատար թէրթիպ օլունմուշ օլան օ եօլտա շուրուպլարըն քեաֆֆէսինի տէ կէշմէ.քտէ տիր։

(Մէլպուրնտա (Ավ. Թրալիա)" թօքթօր) Ժ. Հ. ԼԱՆԿ

Իբօֆօսֆիթ տը Շօ շուրուպումուզ , կիւլ րէնկինտէ օլուպ , վէ եումուրթա չէգիլինտէ եասսը շիշէլէրէ սաթըլմագտա տըր . վէ իւզէրինտէ ֆապրիգանըն մարգասը իլէ , Կրիմօլ վէ Գումբանեասընըն իմզասը , վէ Ֆրանսա հիւքիւմէթինին տամղա մէօհրիւ վար տըր ։ Սաթըլըր պիւյիւ.ք էճզախանէլէրտէ ։

CIGARETTES INDIENNES

Բարիզտէ մուգիմ Կրիմօլ վէ Գումբանեասընըն թէրթիպ էյլէմիշ օլտուղու , վէ Սիկարէթ կնտիէն թապիր օլունան իչպու սիկարալար , Թըզնէֆէս , վէ սինիրտէն հասըլ օլան էօքսիւրիւ.ք, պօղազ վէ տէս գըըըլմասընա, վէ եիւզտէ.քի սիւիր սըզըլըսընա , վէ ուլգուսուզլուգա բէք ֆայիտէլի օլուպ , մէզքիւր իլլ' թէլէրէ տիւչար օլանլար , իչպու սիկարանըն թիւթիւնինիւ իչէրի չէքսունլէր էլ վիրիր , վէ խասթալըգ անինտէ տէֆ օլուր ։ Խըրթլագ վէրէմի իլէ ինսանըն նէֆէս ալըպ վիրտիկի ալէթլարընտա մախսուս քեաֆֆէյի էմրազը էյիւէշթիրիր ։

Հէր պիր սիկարանըն իւզէրինտէ , Կրիմօլ վէ Գումբանեանըն իմզասը վար տըր ։

Սաթըլըր պիւյիւ.ք էճզախանէլէրտէ։

SIROP ET VIN DE DUSART

Տիւսարըն, Լագթօ-Ֆօսֆաթ տը Շօ նամ էճզա իլէ թէրթիպ օլունան շուրուպ վէ շարապը , րէնքսիզ վէ գայիֆ քէմիքլի չօճուգլարա, վէ սէրբիլմէքտէ օլան գըզլարա , զայիֆմիզաճ գատընլարա, կէօմրաճ սիւտլէրի պուլունմագ արզուլէճէն սիւտանալարա, եէչիլ խաստալը օլան չօճուգլարա , խասթալըգտան հէնուզ չըգանլարա , զայիֆլէնմիշ իխթիեարլարա, կէօքիւս խասթալըգը օլանլարա , վէ եէմէյի կիւճ հազմ իտէնլէրէ , եէմէ.ք եէմէյէ իշտահը օլմաեանլարա, վէ զայիֆլ' քտէ վէ գուվվէթսիզլիքտէ գարար գըլան պիւճիւմլէ խասթալըգլարա , Բարիսին հէքիմլէրի , մէզքիւր իքի մուալիճէլէրի թավսիէ իտէրլէր ։ Գըրըլան քէմիքլէրի տէ եէրինէ կէթիրիպ վէ եարալարը գուրութուպ գաբաթըրլար։

ՍԱՀԻՊ ՂԱԶԷԹԱ
ԿԱՐԱՊԵՏ Ե. ՓԱՆՈՍԵԱՆ

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԷՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱԼԱՐԸ

Լօնտրա 19 ապրիլ

Ինկլիզ	ֆօնսօլիտէ	100-13/16
Եուհամը	Ումումիէ աչըլտը	15-1/2
"	" գարանտը	15-3/8
1865	Իսթիգրազը	17-
1869	»	16-7/8
1871	»	73-3/4
1872	(Պօնտիւ Թրէզօր)	27-
1873	"	16-1/2
Օսմանլը	Պանգասը	16-3/8
Րուսիա	իսթիգրազը 1873	92-1/4
Մըսըր	իսթիգրազը պիրլէշմիշ	76-3/8
»	իմթիեազլը (չըմէնտը.)	95-1/4
Տէվլէթի Ալիէնին	1877 իսթիգրազը	89-
Տարիա	սանիէէ	75-1/8
Մըսըրըն	Րօչիլտ իսթիգրազը	97-1/4
1877	Մուճարիպթան էսհամը	99-7/8
Դամպիօ	Բարիզ 3 այ վատէ	25-60

Բարիս , 19 ապրիլ

Ֆրանսըզ ֆօնտօսու	3 %	83 55
"	" 5 %	120-37 1/2
Եուհամը	Ումումիէ աչըլտը	15-60
"	» գարանտը	15-40
1865	Իսթիգրազը	82-
1869	»	84-
1873	»	81-
Րումէլի չըմէնտը. Թահվիլա.		57-50
Օսմանլը Պանգասը		664-37 1/2
Դրէտի Լիօնէ		915-
Րուս ֆօնտօսու 5 % (1877		95-7/8
Րուսիանըն Շարք իսթիգրազը		61-3/16
Իթալիա ֆօնտօսու		90 60
Մըսըր իսթիգ. պիրլէշմիշ		387-50
Իսբանեա խարիճի իսթիգրազը		21-7/8
Դամպիօ Լօնտրա իւզէրինէ		25-32

Բարիս, (Պուլվար) 19 ապրիլ

Ֆրանսըզ ֆօնտօսու 5 %	120-36 1/4
Եուհամը Ումումիէ	15-32 1/2

Վիէննա , 19 ապրիլ

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	117-80
Րումէլի տէմիր եօլ թահվիլաթը	26-50

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Եուհ. Ումում. ապրիլ 7 աշըմ.գը.	16-31
" " ապրիլ 8 սպհ. աչ.	16-24
" " Լն եիւքսէք	17-26
" " Լն աշաղը	16-23
" " Սաաթ 5 տէ	17-25
1863 Իսթիգ. (Մութօն) 6 % ֆ.	82-
1865 " " 6 % ֆ.	84-
1869 " (Բինար) 6 % ֆ.	82-
1872 " (Պօնտիւ Թրէզօր	26-1/2
1873 " (Բինար) 6 % ֆ.	69-
Րումէլի չըմէնտըֆէր	55-1/2
Բաբօր ղրուշ	36-
Հէվալէտիզ »	20-
Ագչէ փարիզի %	8-

ԱԳՍԻՕՆԼԱՐ ՖԻԵԱԹ

Դրէտի Ժէնէրալ 6 %	5-10
Սօսիէթէ Ժէն 6 %	4- 6
Իսթանպօլ Պանգասը	11-
Սօսիէթէ Օթօման	4-
Թրամվայ 5 %	370-
Լամբիօմ (մատէն)	109-

ԱԳՉԷԼԷՐԻՆ ԲԻԱՋԱՍԸ

Օսմանլը լիրասը 100 ղրշտան	Դ. ֆ.
Ինկլիզ լիրասը	109 36
Ֆրանսըզ ալթունու	87-40
Բօյ	90-05
Դըրմըզը ալթունու	51-25
Պէեազ մէճիտիէ	107-21
Մէթալիք	207-
Պէշլիք	206-1/2
Ալթըլըգ	125-
Պագըր	670
Դարպօն գայիմէսի գարիք	881

ԳԱԶՄԷՆԻՆ ԲԻԱՋԱՍԸ

Լն եիւքսէք	945
Լն աշաղը	945-
Սաաթ 5 տէ	945-